

ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Постанова Верховного Суду України від 22 червня 2016 року по справі № 6-197цс16

Виселення громадян без надання іншого жилого приміщення допускається лише при зверненні стягнення на жиле приміщення, що було придбане громадянином за рахунок кредиту, повернення якого забезпечене іпотекою відповідного жилого приміщення.

За змістом частини другої статті 40 Закону «Про іпотеку» та частини третьої статті 109 ЖК УРСР у редакції, після прийняття рішення про звернення стягнення на передані в іпотеку житловий будинок чи житлове приміщення шляхом позасудового врегулювання на підставі договору всі мешканці зобов'язані на письмову вимогу іпотекодержателя або нового власника добровільно звільнити житловий будинок чи житлове приміщення протягом одного місяця з дня отримання цієї вимоги. Якщо мешканці не звільняють житловий будинок або житлове приміщення у встановлений або інший погоджений сторонами строк добровільно, їх примусове виселення здійснюється на підставі рішення суду.

Відповідно до частини другої статті 109 ЖК УРСР громадянам, яких виселяють з жилих приміщень, одночасно надається інше постійне жиле приміщення, за винятком виселення громадян при зверненні стягнення на жилі приміщення, що були придбані ними за рахунок кредиту (позики) банку чи іншої особи, повернення якого забезпечене іпотекою відповідного жилого приміщення. Постійне жиле приміщення, що надається особі, яку виселяють, повинно бути зазначено в рішенні суду.

Таким чином, частина друга статті 109 ЖК УРСР установлює загальне правило про неможливість виселення громадян без надання іншого жилого приміщення. Як виняток, допускається виселення громадян без надання іншого жилого приміщення при зверненні стягнення на жиле приміщення, що було придбане громадянином за рахунок кредиту, повернення якого забезпечене іпотекою відповідного жилого приміщення.

Аналіз зазначених правових норм дає підстави для висновку про те, що під час ухвалення судового рішення про виселення мешканців при зверненні стягнення на жиле приміщення застосовуються як положення статті 40 Закону України «Про іпотеку», так і норма статті 109 ЖК УРСР.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

[http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/1597110F54DEE5A7C2257FE300487CD0](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/1597110F54DEE5A7C2257FE300487CD0)

Постанова Верховного Суду України від 29 червня 2016 року по справі № 6-272цс16

Строк пред'явлення кредитором вимог до поручителя про повернення боргових сум, погашення яких згідно з умовами договору визначено періодичними платежами, повинен обчислюватися з моменту настання строку погашення кожного чергового платежу.

За змістом частини четвертої статті 559 ЦК України порука припиняється після закінчення строку, встановленого в договорі поруки. У разі, якщо такий строк не встановлено, порука припиняється, якщо кредитор протягом шести місяців від дня настання строку виконання основного зобов'язання не пред'явить вимоги до поручителя.

Якщо умовами договору кредиту передбачені окремі самостійні зобов'язання боржника про повернення боргу щомісяця частинами та встановлено самостійну відповідальність боржника за невиконання цього обов'язку, то у разі неналежного виконання позичальником цих зобов'язань позовна давність за вимогами кредитора до нього про повернення заборгованих коштів повинна обчислюватися з моменту настання строку погашення кожного чергового платежу.

У разі неналежного виконання боржником зобов'язань за кредитним договором передбачений частиною четвертою статті 559 ЦК України строк пред'явлення кредитором вимог до поручителя про повернення боргових сум, погашення яких згідно з умовами договору визначено періодичними платежами, повинен обчислюватися з моменту настання строку погашення кожного чергового платежу.

У разі пред'явлення банком вимог до поручителя більше ніж через шість місяців після настання строку для виконання відповідної частини основного зобов'язання в силу положень частини четвертої статті 559 ЦК України порука припиняється в частині певних щомісячних зобов'язань щодо повернення грошових коштів поза межами цього строку.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

[http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/8A2E0FE65D1B1800C2257FE6004135C2](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/8A2E0FE65D1B1800C2257FE6004135C2)

Постанова Верховного Суду України від 09 лютого 2016 року по справі № 826/3285/15

Камеральна перевірка податкової звітності може бути проведена у строк 1095 днів з дня граничного строку подання податкової звітності. Такий строк встановлений статтею 102 Податкового кодексу України. 30-денний строк, встановлений Методичними рекомендаціями щодо організації та проведення камеральних перевірок не застосовуються.

Порядок проведення камеральної перевірки та його процедуру врегульовано статтею 76 ПК України. Зокрема, така перевірка проводиться посадовими особами податкового органу без будь-якого спеціального рішення керівника такого органу або направлення на її проведення. Камеральній перевірці підлягає вся податкова звітність суцільним порядком. Згода платника податків на перевірку та його присутність під час проведення перевірки не обов'язкова.

Норми зазначеної статті потрібно застосовувати у взаємозв'язку з іншими положеннями ПК України у сфері справляння податків і зборів. Так, розділ III Розділ III «Податок на прибуток підприємств» ПК України, який визначає право податкового органу на проведення камеральних перевірок з питань адміністрування податку на прибуток, не містить граничних строків проведення таких перевірок. Проте, таке обмеження впливає з положень статті 102 ПК України.

Відповідно до пункту 102.1 статті 102 ПК України, яка регулює строки давності та їх застосування, контролюючий орган має право самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених цим Кодексом, не пізніше закінчення 1095 дня, що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, - за днем її фактичного подання.

Граничний строк проведення камеральної перевірки встановлюється також пунктом 2.1. Методичних рекомендацій щодо організації та проведення камеральних перевірок,

затверджених наказом Міністерства доходів і зборів України від 14 червня 2013 року № 165, та обмежується 30-ма календарними днями, що настають за граничним терміном отримання звітності.

Проте, посилання на наказ Міндоходів України від 14 червня 2013 року № 165 є некоректним, оскільки цей наказ не пройшов державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України, не є нормативним актом, який встановлює права та обов'язки сторін, а відтак його положення не мають обов'язкової сили.

Таким чином, камеральна перевірка може бути проведена у строк 1095 днів, визначений статтею 102 ПК України.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/56280397>

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Постанова Вищого адміністративного суду України від 06 липня 2016 року по справі К/800/11518/16

Транспортний засіб, «відчужений» державним службовцем третім особам на підставі генеральної довіреності, повинен бути відображений у декларації посадовця як його власність.

ВАСУ визнав правомірним висновок податкового органу про необхідність відображення в декларації державного службовця транспортних засобів «відчужених» на користь третіх осіб на підставі генеральних довіреностей.

Так, податковим органом складено висновок про результати перевірки достовірності відомостей, передбачених пунктом 2 частини п'ятої статті 5 Закону України "Про очищення влади", в якому встановлено розбіжності, які полягають у не відображенні державним службовцем в декларації транспортних засобів ВАЗ 2121 та ВАЗ 2107. Відповідно до відомостей, що містяться в базі даних комп'ютерного обліку МВС зазначені транспортні засоби зареєстровані за посадовцем.

Державний службовець надав до суду копії генеральних довіреностей, відповідно до яких він уповноважив третіх осіб на користування, експлуатацію та продаж (передачу в оренду) зазначених транспортних засобів.

Однак, аналізуючи вищенаведені обставини, колегія суддів ВАСУ звернула увагу на те, що право власності на транспортні засоби ВАЗ 2121 та ВАЗ 2107 зареєстровано за позивачем, а тому контролюючим органом правомірно вказано у спірному висновку про результати перевірки достовірності відомостей, передбачених пунктом 2 частини п'ятої статті 5 Закону України "Про очищення влади" № 5277/10-1700/17 стосовно встановлених розбіжностей, які полягають у невідображенні власником в своїй декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за звітний рік транспортних засобів ВАЗ 2121 та ВАЗ 2107.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/58897303>

**Ухвала Вищого адміністративного суду України від 28 січня 2016 року по справі
К/800/40037/15**

Адміністративний суд не може обмежити право платника податків надавати докази на підтвердження своєї позиції з тих підстав, що такі докази не були надані податковому органу під час проведення перевірки.

Відповідно до ч. 2 ст. 71 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається податковий орган, якщо він заперечує проти адміністративного позову, а не на платника податків.

При цьому, платник податків має право надавати докази на підтвердження правомірності формування податкового кредиту по господарським операціям із контрагентами на будь-якій стадії судового процесу. Такі докази повинні бути предметом дослідження судом безвідносно до того, чи були вони надані податковому органу під час проведення перевірки.

Такий підхід узгоджується з вимогами статті 11 КАС України щодо повного та всебічного встановлення обставин справи. Суди повинні в повному обсязі встановлювати обставини щодо реальності господарських операцій платника податків з контрагентом.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55644902>

**Ухвала Вищого адміністративного суду України від 27 січня 2016 року по справі
К/800/63960/14**

Внесення податковим органом недостовірних даних до системи автоматизованого співставлення податкових зобов'язань та податкового кредиту в розрізі контрагентів впливає на права та обов'язки платника податків та може бути оскаржено до адміністративного суду.

Підсумки перевірок за результатами автоматизованого співставлення податкової звітності з податку на додану вартість на центральному рівні відображаються в описовій частині акта перевірки або довідки у розрізі періодів та операцій з одним контрагентом.

Зазначений етап контрольно-перевірочної роботи не передбачає здійснення податковим органом оцінки дотримання платником вимог податкового законодавства та аналізу змісту та характеру правовідносин, що стали підставою для формування даних податкового обліку платника.

Питання правильності відображення платником в обліку проведених господарських операцій досліджуються податковим органом при проведенні податкової перевірки платника з дослідженням фінансово-господарських документів, пов'язаних з нарахуванням і сплатою податку.

Висновок щодо правильності чи недостовірності задекларованих позивачем даних податкового обліку, як підстави для внесення змін до облікової картки платника, може бути зроблений податковим органом лише після визначення податкових зобов'язань та їх узгодження у встановленому законом порядку.

У податковому праві визнається критерій добросовісності платника, який передбачає законність дій платника у сфері податкових правовідносин (у тому числі і щодо формування даних податкового обліку), доки це не спростовано у порядку, встановленому Податковим кодексом України. Наведене також виключає можливість застосування до платника негативних правових наслідків (зокрема, у вигляді вилучення з електронної бази даних задекларованих ним показників) до моменту донарахування платникові податкового зобов'язання в порядку статті 54 Податкового кодексу України та його узгодження.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/55253908>

Ухвала Вищого адміністративного суду України від 11 травня 2016 року по справі К/800/4432/15

Платник податку має право на оскарження наказу про призначення документальної перевірки незалежно від того, чи була фактично проведена така перевірка та чи вичерпав наказ свою дію.

Розглядаючи позов платника податків про скасування наказу про проведення позапланової невізної документальної перевірки, суд першої інстанції відмовив у задоволенні позову, на підставі того, що спірний наказ вичерпав свою дію у зв'язку з проведеною на його підставі позаплановою невізною перевіркою оформленою актом перевірки, а тому задоволення позову не може призвести до відновлення порушених прав платника податків.

Скасовуючи постанову суду першої інстанції та задовольняючи позовні вимоги, суд апеляційної інстанції виходив з того, що податковим органом не дотримано обов'язкових умов для проведення позапланової невізної документальної перевірки, а тому її призначення є передчасним.

Колегія суддів касаційної інстанції погодилася з позицією суду апеляційної інстанції.

На думку колегії, встановлені главою 8 розділу II Податкового кодексу України правила щодо призначення та проведення перевірок є законодавчими гарантіями дотримання прав платників податків під час контролю за дотриманням вимог податкового та іншого законодавства, який здійснюється контролюючими органами в розумінні Податкового кодексу України в процесі адміністрування податків і зборів. Відповідні гарантії спрямовані на забезпечення нормального перебігу господарської діяльності платників податків, а так само на надання можливості платникові податків висловити свою незгоду із неправомірним, на його думку, проведенням контрольних заходів щодо такого платника.

Недотримання встановлених статтями 75-81 Податкового кодексу України приписів порушує відповідні гарантії захисту прав та інтересів платника податків, а отже, є порушенням суб'єктивних прав останнього в адміністративних правовідносинах.

Отже, в разі призначення невізної документальної перевірки платник податків має право оскаржувати відповідні рішення (в тому числі накази про призначення перевірки), дії або бездіяльність контролюючого органу незалежно від того, чи фактично здійснено таку перевірку.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:
<http://reyestr.court.gov.ua/Review/57729291>

ПРАВОВІ ВИСНОВКИ ЗАГАЛЬНИХ СУДІВ УКРАЇНИ

Вирок Каланчацького районного суду Херсонської області від 13 червня 2015 року по справі № 657/693/15-к

Незаконне віднесення реалізації сільськогосподарської продукції, яка придбана у третіх осіб, як власне виробленої продукції є підставою для кримінальної відповідальності керівника сільськогосподарського підприємства за частиною 2 статті 212 КК України – умисне ухилення від сплати податків, вчинене службовою особою у великих розмірах.

Віднесення реалізації сільськогосподарської продукції, яка придбана у третіх осіб, до власне виробленої продукції має наслідком незаконне використання податкової пільги з податку на додану вартість при продажу сільськогосподарської продукції.

Податкова пільга передбачає, що сума податку на додану вартість, нарахована сільськогосподарським підприємством на вартість самостійно вироблених товарів, не підлягає сплаті до бюджету та повністю залишається в розпорядженні сільськогосподарського підприємства на спеціальних рахунках, відкритих в установах банків для відшкодування суми податку, сплаченої (нарахованої) постачальнику на вартість виробничих факторів, за рахунок яких сформовано податковий кредит, а за наявності залишку такої суми податку - для інших виробничих цілей.

Незаконне використання податкової пільги призводить до втрат державного бюджету та, у встановлених законом випадках, є підставою для притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків.

Ознайомитись із повним текстом можна за наступним посиланням:

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/46692012>